IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Infrastruktury**
(nr 205)
z dnia 5 lipca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 205)

5 lipca 2022 r.

Komisja Infrastruktury, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Olszewskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla marszałka Sejmu – na podstawie informacji ministra infrastruktury – wniosku koalicyjnego klubu poselskiego Lewicy o przedstawienie na posiedzeniu Sejmu „Informacji Ministra Infrastruktury w sprawie sytuacji i warunków pracy w POLREGIO S.A. oraz planowanego strajku generalnego w spółce”.

W posiedzeniu udział wzięli: **Rafał Weber** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami oraz **Artur Martyniuk** prezes zarządu Polregio.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Kessel**, **Jolanta Osiak** i **Jakub Sindrewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Infrastruktury. Witam panie posłanki i panów posłów. Witam zaproszonych gości. Stwierdzam kworum.

Zgodnie z przedstawionym porządkiem przedmiotem dzisiejszego posiedzenia będzie rozpatrzenie i zaopiniowanie dla marszałka Sejmu – na podstawie informacji ministra infrastruktury – wniosku koalicyjnego klubu poselskiego Lewicy o przedstawienie na posiedzeniu Sejmu „Informacji Ministra Infrastruktury w sprawie sytuacji i warunków pracy w POLREGIO S.A. oraz planowanego strajku generalnego w spółce”. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Proszę o krótkie uzasadnienie wniosku przez wnioskodawcę.

Poseł Maciej Kopiec (Lewica):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wniosek dotyczy bardzo poważnej sprawy. Chodzi o komunikację zbiorową. Spółka Polregio codziennie realizuje 1900 wyjazdów pociągów na polskie tory i przewozi 250 tys. pasażerów rocznie.

Wiemy, że widmo strajku, który miał być, jest w tym momencie zażegnane, natomiast ciągle pojawiają się pytania o to, dlaczego dochodzi do takiej sytuacji, dlaczego nie ma pieniędzy na finansowanie pracy pracowników spółki, albo dlaczego jest ich za mało, dlaczego dochodzi do sytuacji, w których kwestie płacowe musimy rozwiązywać przez strajki, a nie możemy tego zrobić w sposób cywilizowany. Chodzi także o to, żeby pan premier przedstawił informacje na temat tego, dlaczego województwa i marszałkowie dysponują ciągle zbyt małymi środkami na to, żeby finansować prace spółek. To w skrócie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Proszę pana ministra o równie zwięzłą wypowiedź.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, szczegółowych informacji na temat negocjacji, ale też działań, które zostały podjęte przez spółkę

Polregio, udzieli pan prezes Artur Martyniuk, który, jak widać, przygotował też prezentację w tym temacie.

Ja mogę powiedzieć, że mimo tego, że Ministerstwo Infrastruktury nie wykonuje żadnych praw właścicielskich w Polregio, zaangażowało się w dyskusję i w rozmowę nad zażegnaniem strajku generalnego. Taką przewodnią rolę w MI pełnił minister Andrzej Bittel. Są tutaj ze mną również współpracownicy z Departamentu Transportu Kolejowego.

Tak jak zostało powiedziane, widmo strajku generalnego udało się zdjąć. Doszło do porozumienia między spółką a marszałkami województwa, co pozwoliło po części zrealizować oczekiwania pracowników Polregio. Jeżeli natomiast chodzi o szczegóły, proszę pana prezesa Artura Martyniuka o przedstawienie tych właśnie szczegółowych informacji.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Proszę o zwięzłe przedstawienie, panie prezesie.

Prezes zarządu Polregio Artur Martyniuk:

Panie ministrze, dziękuję za wprowadzenie. Szanowni państwo, pokrótce przedstawiłbym zwięzłą prezentację, która pokaże zarówno to, od jakiego punktu startowaliśmy, jak i to, co osiągnęliśmy.

Jak państwo widzicie, weszliśmy w spór zbiorowy. To jest naturalny harmonogram sytuacji, w której ani spółka, ani jej właściciele nie mają środków na wypłatę roszczeń. To jest standardowa procedura, którą musieliśmy dopełnić. To było 7 grudnia 2021 r.

Co było przedmiotem sporu? Przedmiotem sporu było żądanie związków zawodowych w sprawie wdrożenia podwyżki w kwocie 700 zł w wynagrodzeniu zasadniczym. Co to implikuje? Strony sporu przeprowadziły rokowania i przeszły również przez etap mediacji, który zakończył się podpisaniem protokołu rozbieżności. Na 16 maja 2022 r. strona społeczna zapowiadała zorganizowanie strajku generalnego we wszystkich zakładach spółki poza centralnym.

Co osiągnęliśmy? Strajku nie było, natomiast 13 maja 2022 r. wraz ze związkami zawodowymi zawarliśmy porozumienie płacowe, co jest ogromnym sukcesem. Strajk generalny zapowiadany na 16 maja został odwołany. Co zostało osiągnięte? Co zrobiliśmy wspólnie? Po pierwsze, wdrożyliśmy podwyżkę wynagrodzenia zasadniczego w trzech transzach. Pierwsza to 400 zł od 1 maja 2022 r., co daje średnio z pochodnymi 700 zł na pracownika, oczywiście z wyrównaniem od 1 stycznia. Zatem pracownicy dostali 400 zł plus pochodne, czyli w sumie ok. 700 zł na pracownika, plus prawie cały okres połowy roku został pracownikom wyrównany, wypłacony wraz z pensją czerwcową. Na 10 czerwca pracownicy otrzymali podwyżki i wyrównanie za cały poprzedni okres.

Co nam pozostaje? Pozostaje nam 300 zł do wypłaty od 1 stycznia 2023 r. Te 300 zł przekłada się wraz z pochodnymi na ok. 550 zł na pracownika. Wypłaty wynagrodzeń, podwyżek były oczywiście warunkowane zawarciem aneksów do umów PSC. Co to jest umowa PSC? Jest to umowa pomiędzy nami a marszałkami. Jak państwo wiecie, organizacja transportu publicznego, szczególnie jeżeli chodzi o transport kolejowy, wygląda w następujący sposób: jest marszałek, który jest organizatorem transportu, oraz spółka, która jest operatorem działającym na zlecenie panów marszałków i pań marszałkiń w danym województwie.

A teraz, żebyście państwo zobaczyli porównanie, benchmark. Ten benchmark w sposób jednoznaczny pokazuje, że rynek płacił nawet do 900 zł. To jest duża rozpiętość, bo jedni płacili 150 zł, inni – 600 zł, a byli też tacy, którzy zapłacili 900 zł podwyżki. W Polregio ta podwyżka z pochodnymi sięgnie prawie 1250 zł.

Prosiłbym zwrócić uwagę na kolejny slajd, czyli na fizyczną realizację pierwszej transzy podwyżki. 10 czerwca br. wszyscy uprawnieni pracownicy spółki otrzymali zwiększone wynagrodzenie. Podwyżki zostały wdrożone we wszystkich jednostkach organizacyjnych. Mamy 15 zakładów – podwyżki zostały zrealizowane i wdrożone we wszystkich tych zakładach. Kolejny etap podwyżek będzie do wypłaty 10 lutego 2023 r. Taki jest harmonogram. W czerwcu będzie to w pełni zrealizowane.

Chciałbym podkreślić jeszcze jedną rzecz, która jest niezwykle istotna z punktu widzenia uczestników. Bez wszystkich uczestników nie doszłoby do tego porozumienia. To są oczywiście równolegli uczestnicy, oni w podobnym stopniu kontynuowali nasz wspólny sukces, w którym pracownicy otrzymali zwiększone wynagrodzenia oraz wyrównanie od 1 stycznia. Mamy więc zaangażowanie pana prezesa PFR Pawła Borysa, zaangażowanie i wsparcie pana ministra infrastruktury Andrzeja Bittela.

A przede wszystkim bardzo konstruktywne, aczkolwiek oczywiście rozciągnięte w czasie, wymagające dużej liczby interakcji i konstruktywnego podejścia, wsparcie marszałków województw, naszych sponsorów, naszych chlebodawców. Każdy z nich zawarł ze spółką aneksy, bo żeby wypłacić wynagrodzenie, każde województwo, które ma z nami umowę, było zobowiązane do tego, żeby zawrzeć z nami aneksy do obowiązujących, istniejących umów dotyczących prac eksploatacyjnych wykonywanych w danym województwie. Czyli każdy marszałek jeszcze to z nami przenegocjował i zawarł aneks, tak że jesteśmy im bardzo wdzięczni.

Oczywiście było też zaangażowanie ze strony społecznej, bo to nie było tylko stawianie nas pod ścianą i przypieranie nas do muru, tylko przede wszystkim współpraca. Ta współpraca była na bardzo szerokim polu. Nie chcę wchodzić w szczegóły, ale bardzo dziękuję stronie społecznej nie tylko za wymagający dialog, ale przede wszystkim za wsparcie spółki na każdym szczeblu, aby zagrały wszystkie cztery elementy. Już nie wymieniam naszego udziału, natomiast tym, co jest istotne, jest to, że zarówno spółka, jak i cztery klocki, które pokazałem w tej dosyć consultingowej, prezentacji, musiały zagrać. Zagrały dosyć pięknie i mamy sukces.

Żeby nie było tak słodko, mamy oczywiście kolejny element, który musimy zrealizować – nie będzie on łatwy. Przed spółką stoi wyzwanie, czyli realizacja drugiej transzy podwyżki. To musi się odbyć na początku 2023 r. Wdrożenie tej transzy kończy spór zbiorowy. Oczywiście brak wypłaty zwiększa ryzyko strajku, natomiast solennie obiecuję, że zrobimy wszystko we współpracy z osobami, które wymieniłem wcześniej – z panem Pawłem, z panem ministrem, ze stroną społeczną oraz marszałkami – żeby to wynagrodzenie, czyli druga transza, było wypłacone.

Na obecną chwilę mamy już kilka województw, z którymi, mam nadzieję, dosyć szybko, w ciągu dwóch miesięcy, podpiszemy aneksy, a później gradualnie, konsekwentnie będziemy podpisywać aneksy. Oczywiście nie będzie to łatwe, bo, co rozumiemy, środki, którymi dysponują poszczególni marszałkowie, są ograniczone, natomiast są to nie tylko właściciele naszej spółki. Mówię o marszałkach. Przede wszystkim nasi pracownicy są pracownikami poszczególnych urzędów marszałkowskich, w definicji może niekoniecznie w sposób bezpośredni, natomiast będąc udziałowcami, pracownicy mojej firmy pośrednio są pracownikami również panów marszałków. Jest to niezwykle istotne.

Jestem im wdzięczny, że podeszli do tego w sposób konstruktywny. Nie było to łatwe, bo, tak jak powiedziałem, finanse, środki, którymi dysponują w budżecie, są dosyć ograniczone, szczególnie jeżeli mówimy o prostej inżynierii finansowej, czyli aneksowaniu wieloletnich planów finansowych. Większość z tych umów to umowy wieloletnie. Ogromna większość to umowy dziesięcioletnie. To nie tylko dobra wola marszałków, żeby to zrealizować, ale przede wszystkim pewne ryzyko, które musimy skwantyfikować, czyli wyliczyć. Mowa np. o kosztach niezależnych od operatora, czyli kosztach energii, kosztach paliwa, które szaleją, jak również o kwestiach związanych z innymi kosztami, szczególnie tymi niezależnymi. Na obecną chwilę trudno je wyliczyć zarówno nam, jak i poszczególnym technicznym departamentom w urzędach marszałkowskich. To nie jest proste podejście, bo tu nie chodzi o to, że pewne koszty wzrastają, ale chodzi również o sinusoidę, czyli ryzyko skwantyfikowania ze średniego wzrostu kosztów i później ich spadku, co również jest obarczone bardzo dużym ryzykiem. Ta sinusoida jest naprawdę ekstremalna.

Chciałem tylko wprowadzić małą korektę do tego, o czym wcześniej pan wspominał. Spółka przewozi ok. 100 mln pasażerów rocznie. Jesteśmy największym przewoźnikiem w Europie Środkowo-Wschodniej, z udziałem w rynku na poziomie 30%. Ta spółka jest skarbem narodowym. Nie boję się tego powiedzieć, bo spółka, która ma korzyść skali,

działa oczywiście w ramach solidarności społecznej, czyli jest trzecim filarem obok darmowej służby zdrowia i darmowej edukacji. Darmowa kolej regionalna, która zapewnia swobodę przemieszczenia się przeciętnej pani Kowalskiej, przeciętnemu panu Kowalskiemu, jest niezbędna do funkcjonowania, jest krwioobiegiem każdego kraju.

Stąd myślę, że w dobie odpowiedzialności naszej, zarządu, ale również naszych właścicieli, w sposób jednoznaczny mogę stwierdzić, że stanęliśmy na wysokości zadania. Pamiętajmy natomiast, że nadchodzący okres negocjacyjny też nie będzie łatwy. Z pozytywnych informacji chcę państwu powiedzieć, że jeżeli weźmiemy pod uwagę okres covidowy, kiedy były dosyć duże spadki, na obecną chwilę mamy nawet dosyć duże wzrosty, więc poprawia nam to sytuację przychodową. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Pragnę przypomnieć, że musimy przegłosować opinię dla pani marszałek, aby takową debatę na sali plenarnej Sejmu odbyć bądź nie, w związku z czym przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem wniosku o odbycie debaty na posiedzeniu Sejmu w przedmiotowym zakresie? Kto jest za debatą? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Poproszę o wyniki. Głosowało 18 posłów. Za było 6 posłów, przeciw było 12, nikt się nie wstrzymał. Komisja negatywnie zaopiniowała ten wniosek.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Serdecznie dziękuję.